

OGÓLNY STANDARD RAPORTOWANIA 1

RAPORTOWANIE DANYCH FINANSOWYCH

PROJEKT

REGULACJE MAR

NOWE OBOWIĄZKI RAPORTOWANIA

ELEMENTY SYSTEMU COMPLIANCE SPÓŁEK GIEŁDOWYCH

CENOTWÓRCZOŚĆ INFORMACJI FINANSOWYCH

CO I KIEDY RAPORTOWAĆ

Ogólne
Standardy
Raportowania

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Zakres regulacji MAR	4
1.1.1.	Definicja informacji poufnej	4
1.1.2.	Zasady publikacji informacji poufnej.....	4
1.1.3.	Możliwość opóźnienia publikacji informacji poufnej.....	4
1.1.4.	Zasady sporządzania listy insiderów	5
1.1.5.	Obowiązki informacyjne związane z transakcjami insiderów	5
1.2.	Konsekwencje obowiązywania nowych regulacji	6
1.3.	Zagrożenia dla emitentów.....	7
1.4.	Czynniki przyszłe wpływające na sposób raportowania spółek	7
2.	Ogólny Standard Raportowania 1	9
2.1.	Zakres Ogólnego Standardu Raportowania 1	9
2.2.	Kluczowe elementy cenotwórczości informacji	11
2.2.1.	Istotność zmiany wcześniejszych deklaracji.....	11
2.2.2.	Odmienność od powszechnego szacowania rynku	11
2.2.3.	Nieoczekiwany charakter danych.....	12
2.2.4.	Brak możliwości utrzymania poufności.....	12
2.2.5.	Inne czynniki – specyfika spółki	13
2.3.	Analiza poziomu istotności informacji.....	13
2.3.1.	Konieczność utworzenia nadzwyczajnych rezerw	15
2.3.2.	Zmiana poziomu przychodów	15
2.3.3.	Wynik finansowy odbiegający od średniego.....	15
2.3.4.	Wynik finansowy odbiegający od oczekiwań rynku	16
2.3.5.	Nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów produkcji	16
2.3.6.	Nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów ogólnego zarządu	16
2.4.	Najważniejsze zalecenia Ogólnego Standardu Raportowania 1	17
3.	Pożądane działania spółek giełdowych	19
3.1.	Wykorzystanie Ogólnego Standardu Raportowania 1	19
3.2.	Dostosowanie procedur wewnętrznych do indywidualnej specyfiki emitenta.....	20
3.3.	Procedura certyfikacyjna.....	21

© Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych

Data: 10 czerwca 2015 r.

www.seg.org.pl

Redakcja i skład: IDEAcraft

1. WPROWADZENIE

W związku z wejściem w życie w dniu 3 lipca 2014 r. dwóch regulacji:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (Market Abuse Directive - MAD) oraz
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (Market Abuse Regulation - MAR),

w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy zmieniony zostanie całkowicie system raportowania, któremu podlegać będą spółki notowane we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Od 3 lipca 2016 r. wszystkie notowane spółki (w tym z rynku NewConnect) objęte zostaną nowym reżimem obowiązków informacyjnych.

Transpozycja do prawa krajowego dyrektywy MAD powinna nastąpić do dnia 3 lipca 2016r. Dyrektywa określa ogólne definicje nadużyć, ustanawia normy minimalne dotyczące sankcji karnych oraz reguluje odpowiedzialność osób prawnych za nadużycia.

Rozporządzenie MAR będzie obowiązywało bezpośrednio we wszystkich krajach członkowskich od dnia 3 lipca 2016 r. Regulacja ta uszczegóławia postanowienia Dyrektywy MAD. Podkreślić należy, że obowiązki z niego wynikające będą dotyczyć również spółek notowanych na rynku NewConnect.

W wyniku konieczności stosowania od dnia 3 lipca 2016 r. ww. regulacji, w niektórych krajach członkowskich, a zwłaszcza w Polsce (z uwagi na bardzo precyzyjne dotychczas określenie wymogów informacyjnych) nastąpi fundamentalna zmiana architektury raportowania.

1.1. ZAKRES REGULACJI MAR

1.1.1. DEFINICJA INFORMACJI POUFNEJ

Nowe regulacje spowodują drastyczny wzrost znaczenia informacji cenotwórczej względem obecnie obowiązujących przepisów. Wprowadzona przepisami unijnymi nowa definicja przeniesie na emitentów wszelkie ryzyka związane ze zbieraniem, analizą i raportowaniem wydarzeń cenotwórczych. Decyzja w zakresie oceny cenotwórczości wydarzeń będzie spoczywać w praktyce wyłącznie na emitencie.

Decyzja w zakresie oceny cenotwórczości wydarzeń będzie spoczywać w praktyce wyłącznie na emitencie.

Informacja cenotwórcza zdefiniowana jest w Rozporządzeniu MAR w następujący sposób:

- określona w sposób precyzyjny informacja – byłe lub przyszłe okoliczności lub zdarzenia, z których można wyciągnąć wnioski co do prawdopodobnego ich wpływu na rynek;
- mająca prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny – taka, którą racjonalny inwestor prawdopodobnie wykorzystałby, opierając się na niej w części przy podejmowaniu swych decyzji inwestycyjnych.

1.1.2. ZASADY PUBLIKACJI INFORMACJI POUFNEJ

Regulacje unijne wprowadzają nowe standardy publikowania informacji poufnych – emitent zapewnia podanie informacji poufnych do wiadomości publicznej w sposób umożliwiający szybki dostęp oraz pełną, prawidłową i terminową ocenę przez opinię publiczną. Dalsze doprecyzowanie i interpretacja tych kwestii może mieć kluczowe znaczenie dla trybu publikacji raportów.

1.1.3. MOŻLIWOŚĆ OPÓŹNIENIA PUBLIKACJI INFORMACJI POUFNEJ

Określone zostają nowe i dosyć niejasne zasady opóźniania publikowania informacji poufnych, które mogą być bardzo odmiennie interpretowane przez emitentów i organ nadzoru. Emitent lub uczestnik rynku może na własną odpowiedzialność opóźnić podanie do wiadomości informacji poufnej pod warunkiem łącznego spełnienia wskazanych elementów:

- wymóg naruszenia prawnie uzasadnionych interesów;
- opóźnienie nie wprowadzi w błąd opinii publicznej;

- emitent zapewni poufność;
- emitent notyfikuje do organu nadzoru niezwłocznie po publikacji informacji lub dopiero na żądanie organu nadzoru.

1.1.4. ZASADY SPORZĄDZANIA LISTY INSIDERÓW

Nowy wymiar zyskają obowiązkowo sporządzane przez emitentów listy insiderów. Będą one szczegółowo regulowane dodatkowo przez tzw. Standardy Techniczne, które są nadal przedmiotem prac europejskiego organu nadzoru (ESMA) i nie jest obecnie znany ostatecznych ich kształt.

Przygotowywane zasady sporządzania obejmować będą:

- określenie wymaganych danych;
- określenie przesłanek aktualizacji;
- rozszerzony katalog osób mających dostęp do informacji poufnej;
- listy insiderów będą mogły być sporządzane dla każdej informacji lub w sposób zbiorczy – dotyczące wszystkich informacji cenotwórczych w danej spółce.

1.1.5. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE ZWIĄZANE Z TRANSAKCYJAMI INSIDERÓW

Regulacje unijne i Standardy Techniczne wprowadzą szczegółowe unormowania wszystkich aspektów związanych z raportowaniem transakcji zawieranych przez insiderów. Będą one zawierać szczegółowe definicje dotyczące:

- osób pełniących obowiązki zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych;
- określenia rodzajów transakcji;
- określenia sposobu agregacji transakcji;
- wyjątków od okresów zamkniętych.

1.2. KONSEKWENCJE OBOWIĄZYWANIA NOWYCH REGULACJI

Obydwie wskazane regulacje wymuszają fundamentalną zmianę metodologii zbierania, analizowania i raportowania wydarzeń cenotwórczych przez emitentów.

Wynikiem tych zmian będzie:

- likwidacja dzisiaj obowiązującego rozporządzenia o raportach bieżących i okresowych w części dotyczącej raportowania zdarzeń cenotwórczych oraz
- istotna modyfikacja definicji informacji „poufnej”.

Zmiany te spowodują konieczność przebudowania systemów raportowania wewnątrz spółek i przygotowania się do zupełnie nowych procedur analizy i upubliczniania informacji. Spółki muszą zatem przygotować się do zmiany polityki raportowania – i zmiany te muszą nastąpić już w bardzo niedługim czasie – do połowy 2016r.

Likwidacja katalogu informacji bieżących całkowicie zmieni filozofię raportowania spółek giełdowych.

Jak wynika z analiz przeprowadzonych przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, coraz więcej kar na emitentów nakładanych jest przez organ nadzoru za niewłaściwe przekazywanie informacji poufnych. Dotychczasowa praktyka dowodzi, że w określonych sytuacjach informacją poufną stają się też dane finansowe, które zwyczajowo zawarte są w raportach okresowych. Sytuacja stać się może jeszcze trudniejsza wraz z wdrożeniem wskazanych powyżej zmian regulacyjnych. Wskazuje to na potrzebę wsparcia zdolności spółek do prawidłowej oceny wydarzeń mających charakter cenotwórczy – w tym w szczególności danych finansowych, które docelowo są raportowane w trybie raportów okresowych.

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych podjęło szeroką weryfikację zdarzeń w celu identyfikacji parametrów i wydarzeń, które skutkują koniecznością przekazania w trybie raportu bieżącego wybranych danych finansowych publikowanych zwyczajowo w raporcie okresowym. Zgodnie z przeprowadzonymi przez SEG analizami istnieje wiele okoliczności, które powodują, że niektóre dane finansowe powinny być publikowane przez spółki niezwłocznie, jako informacja „poufna”, bez oczekiwania na zadeklarowaną wcześniej w terminarzu datę publikacji konkretnego raportu okresowego. Stanowisko takie jednoznacznie prezentowane jest inwestorów – zarówno instytucjonalnych, jak i indywidualnych, ale także przez samych emitentów.

Zmiany w regulacjach spowodują konieczność przebudowania systemów raportowania wewnątrz spółek i przygotowania się do zupełnie nowych procedur analizy i upubliczniania informacji

Celem niniejszego Ogólnego Standardu Raportowania 1 (OSR 1) jest wskazanie okoliczności, w jakich należy opublikować tego rodzaju wybrane dane finansowe w trybie raportu bieżącego.

1.3. ZAGROŻENIA DLA EMITENTÓW

W przypadku opóźnienia identyfikacji przez spółkę informacji cenotwórczej należy się liczyć z powstaniem sytuacji, w której po stronie spółki pojawi się wiele ryzyk:

- Wykorzystania informacji „poufnej”,
- Konieczności stosowania procedur wynikających z funkcjonującej w ramach spółki informacji „poufnej”,
- Nałożenia sankcji ze strony KNF w efekcie nieprzekazania raportu bieżącego,
- Poniesienia istotnych kosztów reputacyjnych spółki.

Wobec powyższego należy wskazać na płynący z tego jednoznaczny wniosek: im wcześniej spółka zidentyfikuje i prześle do wiadomości publicznej informację cenotwórczą, tym lepiej z uwagi na jej wiarygodność i bezpieczeństwo.

Trzeba jednakże pamiętać, iż funkcjonujący w spółce system raportowania powinien także zapewniać bezpieczeństwo danych, aby uniknąć ryzyk wynikających z osłabienia konkurencyjności spółki poprzez nadmierny wypływ informacji.

1.4. CZYNNIKI PRZYSZŁE WPLYWAJĄCE NA SPOSÓB RAPORTOWANIA SPÓŁEK

OSR 1 stanowi fundament dla zrozumienia i przygotowania spółek do raportowania zdarzeń cenotwórczych zarówno w obecnym stanie prawnym, jak i w ramach nowego, obowiązującego od 3 lipca 2016 r. reżimu prawnego. Rozporządzenie MAR i Dyrektywa MAD drastycznie zmienią standardy raportowania, w tym także raportowania danych finansowych, jako kluczowego czynnika cenotwórczego. Tworzone przez spółki wewnętrzne procedury muszą przygotować

emitentów do nowej metodologii raportowania. Celem OSR 1 jest stworzenie bazy dla tych nowych, wewnętrznych procedur w spółkach.

Podstawowym wymogiem stanie się konieczność raportowania zdarzeń cenotwórczych, co w oczywisty sposób wprowadzi obowiązek raportowania istotnych danych finansowych w momencie powzięcia informacji o nich przez spółkę. Przez finansową informację cenotwórczą rozumieć będzie trzeba takie dane finansowe, które istotnie będą wpływać na wynik finansowy spółki, i które będą ujawniane w raportach okresowych.

Kryterium to jednoznacznie przesądzi o potrzebie informowania inwestorów o wybranych danych finansowych - istotnych z punktu widzenia okresowego wyniku finansowego spółki jeszcze przed opublikowaniem raportu okresowego za dany okres.

OSR 1 stanowi fundament dla zrozumienia i przygotowania spółek do raportowania zdarzeń cenotwórczych zarówno w obecnym stanie prawnym, jak i w ramach nowego, obowiązującego od 3 lipca 2016 r. reżimu prawnego.

2. OGÓLNY STANDARD RAPORTOWANIA 1

2.1. ZAKRES OGÓLNEGO STANDARDU RAPORTOWANIA 1

Niniejszy Ogólny Standard Raportowania 1 (OSR 1) dotyczy zdefiniowania informacji cenotwórczych wyrażonych liczbowo w postaci danych finansowych, które zwyczajowo raportowane są w postaci raportów okresowych. Istota analizy dotyczy rodzaju danych finansowych, które powinny zostać uwzględnione oraz czynników zmienności, które spółka musi wziąć pod uwagę oceniając istotność poszczególnych danych finansowych.

OSR 1 stanowi zbiór kierunkowych wskazań wspierających budowanie w spółkach indywidualnych procedur pozwalających na zbieranie, analizowanie i ocenianie cenotwórczości wydarzeń wyrażanych docelowo w postaci danych finansowych zawartych w raportach okresowych.

Oprócz zdefiniowania danych finansowych, które powinny być oceniane z punktu widzenia ich cenotwórczości, zdefiniowane zostały także poziomy ich zmienności, które będą stanowiły kryterium oceny poszczególnych danych finansowych w kontekście ich cenotwórczości.

OSR 1 stanowi więc zbiór kierunkowych wskazań wspierających budowanie w spółkach indywidualnych

procedur pozwalających na zbieranie, analizowanie i ocenianie cenotwórczości wydarzeń wyrażanych docelowo w postaci danych finansowych zawartych w raportach okresowych. Obejmują one swoim zakresem następujące zagadnienia:

- Jakie informacje finansowe mogą być informacjami cenotwórczymi, a zatem powinny być przekazywane w trybie raportu bieżącego?
- Jakie czynniki zewnętrzne mogą wpłynąć na cenotwórczość informacji finansowych?
- Jak mierzyć poziom cenotwórczości informacji finansowych?
- Kiedy następuje zmiana wybranych danych finansowych w informację po-

ufną?

W oparciu o otrzymany materiał spółki powinny stworzyć wewnętrzne procedury, w oparciu o które będą stworzone procesy pozwalające na:

- ocenę cenotwórczości wydarzeń wyrażanych w postaci danych finansowych;
- identyfikację momentu przekształcenia się danych finansowych w informację cenotwórczą;
- określenie sposobu podejmowania decyzji dotyczących przekazywania wybranych danych finansowych w formie raportu bieżącego.

Wymogi Rozporządzenia MAR, które będą obowiązywać od dnia 3 lipca 2016r. spowodują, że spółki będą musiały znacznie bardziej aktywnie podchodzić do kwestii zbierania, analizowania i selekcjonowania informacji opisujących wydarzenia gospodarcze związane z działalnością biznesową emitenta. Ponieważ przestaną istnieć dotychczasowe regulacje dotyczące raportowania bieżącego, koniecznym stanie się indywidualne ocenianie każdego zdarzenia gospodarczego z punktu widzenia jego potencjalnego wpływu na wycenę papierów wartościowych emitenta.

W określonych sytuacjach informacja finansowa powinna zostać uznana za informację cenotwórczą i powinna podlegać raportowaniu, bez oczekiwania na termin przekazania raportu okresowego.

Oznacza to, że każde zdarzenie będzie musiało być analizowane z punktu widzenia jego wpływu na dane finansowe, które docelowo będą raportowane w raportach okresowych. Oznacza to również, że mogą zaistnieć przypadki, w których zmiana niektórych danych finansowych wynikających z konkretnego zdarzenia będzie informacją cenotwórczą i powstanie obowiązek przekazania wybranych danych finansowych związanych z takim zdarzeniem w trybie raportu bieżącego, bez oczekiwania na moment przekazania raportu okresowego zgodnie z wcześniej zadeklarowanym przez emitenta terminarzem.

OSR 1 wskazuje zatem, że w określonych sytuacjach informacja finansowa powinna zostać uznana za informację cenotwórczą i powinna podlegać raportowaniu, bez oczekiwania na termin przekazania raportu okresowego. W dalszej części określone zostaną przesłanki, jakie powodują, że określona informacja finansowa powinna zostać uznana za informację cenotwórczą i podlegać raportowaniu w trybie raportu bieżącego, bez oczekiwania na termin przekazania raportu okresowego. Podkreślić należy, że podstawą oceny jakości raportowania powinna być

szybkość przekazania informacji finansowej, a nie konkretna, ustalona data przekazania informacji finansowej.

2.2. KLUCZOWE ELEMENTY CENOTWÓRCZOŚCI INFORMACJI

W ramach niniejszego OSR 1 prezentowane są konkretne wydarzenia, które mogą powodować, że dane finansowe powinny być przekazywane niezwłocznie w trybie raportu bieżącego, bez oczekiwania na termin przekazania raportu okresowego.

W szczególności analiza objęła następujące czynniki:

Kluczowe czynniki determinujące cenotwórczość informacji wiążą się z osiąganiem wyników finansowych innych niż mogłoby się spodziewać inwestorzy.

- istotność zmiany wcześniejszych deklaracji;
- odmiennność od powszechnego szacowania rynku;
- nieoczekiwany charakter danych;
- brak możliwości utrzymania poufności.

2.2.1. ISTOTNOŚĆ ZMIANY WCZEŚNIEJSZYCH DEKLARACJI

Istotna zmiana osiągniętych lub przewidywanych rezultatów względem wcześniejszych deklaracji spółki, wymaga przekazania stosownej informacji w trybie raportu bieżącego. Podkreślenia wymaga, iż dotyczy to nie tylko formalnie zakomunikowanych prognoz, ale wszelkich innych informacji, które mogą być istotne przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Jest to jeden z kluczowych elementów dla oceny jakości raportowania zarówno z punktu widzenia inwestorów instytucjonalnych, jak i indywidualnych.

2.2.2. ODMIENNOŚĆ OD POWSZECHNEGO SZACOWANIA RYNKU

W przypadku, gdy wybrane dane finansowe, które zwyczajowo są elementem raportu okresowego odbiegają od powszechnego szacowania rynku – powinny zostać niezwłocznie przekazane przez spółkę w trybie raportu bieżącego.

Podkreślić należy, że odniesienie się do „powszechnego szacowania rynku” dotyczy spółek, dla których jest osiągnięty w tym zakresie konsensus rynkowy. W

przypadkach, kiedy taki konsensus jest znany, wybrane dane finansowe, które mogą spowodować osiągnięcie wyników istotnie odbiegających od oczekiwań rynkowych, noszą znamiona cenotwórczości i powinny być publikowane w trybie raportu bieżącego.

2.2.3. NIEOCZEKIWANY CHARAKTER DANYCH

W przypadku nieoczekiwanego charakteru danych finansowych, które mają stać się przedmiotem raportowania okresowego istnieje konieczność wcześniejszego ich raportowania w trybie raportu bieżącego. Podkreślić należy, że niniejsze kryterium ma w pewnym zakresie charakter subiektywny – stąd konieczność głębokiej analizy, jakie dane są oczekiwane przez rynek, a jakie stanowić będą zaskoczenie dla rynku. Koniecznym jest jednak wskazanie, że każda informacja finansowa, która nie była oczekiwana przez rynek, a może mieć istotny wpływ na wynik finansowy, powinna być komunikowana w trybie raportu bieżącego.

Identyfikacja takich danych wymaga wypracowania przez emitentów jasnych procedur zbierania i analizowania informacji, które pojawiają się w życiu gospodarczym spółki, a które mogą się przekładać na nieoczekiwane i istotne zmiany w wybranych danych finansowych uwzględnianych później w raportach okresowych.

2.2.4. BRAK MOŻLIWOŚCI UTRZYMANIA POUFNOŚCI

Przesłanka braku możliwości utrzymania danych finansowych w poufności stanowi jednoznaczny czynnik, który skutkować winien niezwłoczną publikacją w trybie raportu bieżącego wybranych danych finansowych, których poufności z jakichś względów nie można utrzymać.

Z uwagi na fakt, iż przekazaniu podlegać będą wyłącznie wybrane dane finansowe, których poufności spółka nie jest w stanie utrzymać, nie wystąpią okoliczności powodujące stworzenie dodatkowych okresów zamkniętych, które dotyczą wyłącznie raportów okresowych zawierających dane finansowe zgodnie z zakresem wymaganym przez właściwe regulacje.

W konkretnej spółce wystąpić mogą inne czynniki wpływające na postrzeganie danych finansowych jako informacji cenotwórczych, wynikające ze specyfiki emitenta, branży, czy też z zaistniałej sytuacji.

2.2.5. INNE CZYNNIKI – SPECYFIKA SPÓŁKI

Podkreślić należy, że istnieć mogą także inne wartości wpływające na postrzeganie spółki przez inwestorów, które wymagają indywidualnej oceny przez spółkę z uwagi na specyfikę jej działalności i charakter konkretnego wydarzenia. Obszar ten powinien stać się przedmiotem wewnętrznych procedur pozwalających na jasne określenie kryteriów oceny oraz sposobu identyfikacji wydarzeń powodujących konieczność przekazania określonych danych finansowych do wiadomości publicznej w trybie raportu bieżącego.

2.3. ANALIZA POZIOMU ISTOTNOŚCI INFORMACJI

W ramach prac nad OSR 1 zidentyfikowane zostały wydarzenia wyrażone poprzez wybrane dane finansowe zawarte zwyczajowo w raportach okresowych, których zaistnienie przekłada się bezpośrednio na sytuację finansową spółki i jej wyniki. Mogą one zatem mieć charakter wydarzenia cenotwórczego i skala ich wystąpienia powinna stać się przedmiotem analizy wewnętrznej w spółce pod kątem ich cenotwórczości.

Do tego typu wydarzeń zaliczyć należy:

Specyfika działalności każdej spółki wymaga, aby tworzone w spółce wewnętrzne procedury uwzględniały także indywidualne oceny osób odpowiedzialnych za wykonywanie obowiązków informacyjnych, z uwagi na charakter konkretnych wydarzeń gospodarczych odzwierciedlanych poprzez poszczególne dane finansowe.

- Konieczność utworzenia nadzwyczajnych rezerw;
- Spodziewany przez spółkę poziom przychodów odbiegający od przeciętnego/spodziewanego w danym okresie – odbiegający od oczekiwań rynku;
- Spodziewany przez spółkę poziom wyniku finansowego w danym okresie sprawozdawczym – odbiegający od oczekiwań rynku;
- Nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów produkcji;
- Nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów ogólnego zarządu.

Dla właściwej oceny cenotwórczego wpływu konkretnych danych powinien zostać określony poziom istotności zmian tych konkretnych danych finansowych. Zgodnie z OSR 1 poziom zmienności powinien być odnoszony do średniej określonej dla analogicznych okresów sprawozdawczych. Bazą porównawczą dla uży-

skania jasnego obrazu zmian powinno być od jednego do trzech okresów, przy czym rekomendowany jest przedział trzech okresów.

Podkreślić należy, że z uwagi na specyfikę branży, w której działa konkretna spółka oraz szczególnie charakter wydarzenia, który jest przedmiotem oceny pod względem obowiązku raportowania, możliwe jest wypracowanie i zastosowanie innych punktów odniesienia, które pozwolą skuteczniej w danym przypadku ocenić konkretne dane finansowe w perspektywie historycznej.

Specyfika działalności każdej spółki tworzącej wewnętrzne procedury zbierania, analizowania i selekcji danych finansowych, które powinny zostać raportowane w trybie raportu bieżącego, wymaga, aby tworzone w spółce, na podstawie niniejszego Ogólnego Standardu Raportowania 1, wewnętrzne procedury uwzględniały także indywidualne oceny osób odpowiedzialnych za wykonywanie obowiązków informacyjnych, z uwagi na charakter konkretnych wydarzeń gospodarczych odzwierciedlanych poprzez poszczególne dane finansowe. Obszar ten powinien stać się przedmiotem wewnętrznych procedur pozwalających na jasne określenie kryteriów oceny oraz sposobu identyfikacji wydarzeń powodujących konieczność przekazania wybranych danych finansowych do wiadomości publicznej w trybie raportu bieżącego. Liczba okresów porównawczych i poziom wrażliwości powinny być zatem przedmiotem decyzji spółki. Decyzja ta powinna zostać podjęta m.in. na podstawie specyfiki działalności i dotychczasowej skali zmienności oraz sezonowości właściwej dla danej branży.

Jednym z najważniejszych czynników mogących wpłynąć na cenotwórczość informacji jest zmiana poziomu nadzwyczajnych rezerw.

OSR 1 ma na celu wskazanie kierunkowych rozwiązań, a także stanowić punkt odniesienia. Kluczowe staną się wewnętrzne procedury w spółkach, które uwzględniając zapisy niniejszego OSR 1 stanowić będą praktyczne narzędzie gromadzenia, analizy i oceny wydarzeń wyrażających się zmiennością danych finansowych oraz prowadzić będą na tej podstawie do podejmowania przez spółkę decyzji odnośnie momentu przekazania do publicznej wiadomości wybranych danych finansowych w postaci raportu bieżącego, z uwagi na ich cenotwórczy charakter.

Podkreślić należy, że w stosowaniu kryteriów określonych w punktach od 2.3.1 do 2.3.6 niniejszego OSR 1 kluczowa będzie także specyfika działalności spółki raportującej.

2.3.1. KONIECZNOŚĆ UTWORZENIA NADZWYCZAJNYCH REZERW

Zgodnie z niniejszym OSR 1 istotna zmienność planowanego poziomu nadzwyczajnych rezerw jest czynnikiem cenotwórczym skutkującym koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Dla oceny cenotwórczego charakteru zmian w przewidywanym poziomie nadzwyczajnych rezerw kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu rezerw z poprzednich okresów sprawozdawczych lub poziomu rocznego wyniku finansowego netto. Rekomendowana skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 10-30%.

2.3.2. ZMIANA POZIOMU PRZYCHODÓW

Zgodnie z niniejszym OSR 1 istotna zmienność w zakresie poziomu przychodów odbiegającego od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych stanowi czynnik cenotwórczy, skutkujący koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Dla oceny cenotwórczego charakteru zmian w poziomie przychodów odbiegającego od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu raportowanego w poprzednich okresach sprawozdawczych. Rekomendowana skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 20-30%.

2.3.3. WYNIK FINANSOWY ODBIEGAJĄCY OD ŚREDNIEGO

Zgodnie z niniejszym OSR 1 istotna zmienność w zakresie poziomu wyniku finansowego netto odbiegającego od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych stanowi czynnik cenotwórczy, skutkującym koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Zmiana danych finansowych względem wcześniejszych okresów o 10-30% najczęściej postrzegana jest przez inwestorów jako informacja cenotwórcza.

Dla oceny cenotwórczego charakteru zmian w poziomie wyniku finansowego netto odbiegającego od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu raportowanego w poprzednich okresach sprawozdawczych. Rekomendowana

skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 10-30%.

2.3.4. WYNIK FINANSOWY ODBIEGAJĄCY OD OCZEKIWAŃ RYNKU

Zgodnie z niniejszym OSR 1 istotna zmienność w zakresie poziomu wyniku finansowego netto w danym okresie sprawozdawczym odbiegającego od oczekiwań rynku stanowi czynnik cenotwórczy, skutkujący koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Dla oceny cenotwórczego charakteru zmian w poziomie wyniku finansowego netto w danym okresie sprawozdawczym odbiegającym od oczekiwań rynku, kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu powszechnego oczekiwania rynku – w przypadku, gdy w tym zakresie rynek osiągnął konsensus. Rekomendowana skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 10-30% od konsensusu rynku w tym zakresie.

2.3.5. NADZWYCZAJNE ZMIANY W POZIOMIE KOSZTÓW PRODUKCJI

Zgodnie z niniejszym OSR 1 nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów produkcji odbiegające od średnich w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych stanowią czynnik cenotwórczy, skutkujący koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Dla oceny cenotwórczego charakteru nadzwyczajnych zmian w poziomie kosztów produkcji, kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu tych kosztów raportowanego w poprzednich okresach sprawozdawczych. Rekomendowana skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 20-30%.

Ogólny Standard Raportowania 1 stanowi zbiór kierunkowych zasad, w oparciu o które spółki powinny zbudować nowe, indywidualne procedury zbierania, analizowania, selekcji i raportowania wybranych danych finansowych.

2.3.6. NADZWYCZAJNE ZMIANY W POZIOMIE KOSZTÓW OGÓLNEGO ZARZĄDU

Zgodnie z niniejszym OSR 1 nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów ogólnego zarządu odbiegające od średnich w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych stanowią czynnik cenotwórczy, skutkujący koniecznością przekazania tej informacji w trybie raportu bieżącego.

Dla oceny cenotwórczego charakteru nadzwyczajnych zmian w poziomie kosztów ogólnego zarządu, kryterium oceny powinno być odniesienie do poziomu

tych kosztów raportowanego w poprzednich okresach sprawozdawczych. Rekomendowana skala zmienności powodująca konieczność raportowania takiego wydarzenia znajduje się w przedziale 10-30%.

2.4. NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA OGÓLNEGO STANDARDU RAPORTOWANIA 1

Ogólny Standard Raportowania 1 stanowi zbiór kierunkowych zasad, w oparciu o które spółki powinny zbudować nowe, indywidualne procedury zbierania, analizowania, selekcji i raportowania wybranych danych finansowych.

Nowe systemy powinny spełniać co najmniej kilka fundamentalnych warunków:

- A. Wewnętrzne procedury spółek powinny uwzględniać w metodologii oceny cenotwórczości poszczególnych danych finansowych:
- specyfikę branży;
  - historyczną zmienność danych finansowych;
  - doświadczenia w zakresie raportowania finansowego w poprzednich okresach, a w szczególności wpływ konkretnych danych finansowych na kurs akcji.
- B. Spółka powinna określić kategorie danych finansowych, które mogą stać się informacjami cenotwórczymi (niniejszy OSR 1 wskazuje najważniejsze z nich, nie jest to jednak katalog zamknięty):

Efektom uwzględnienia zaleceń OSR 1 powinny stać się Indywidualne Standardy Raportowania (ISR), stanowiące wewnętrzne standardy raportowania przyjmowane odrębnie przez każdą spółkę

- konieczność utworzenia nadzwyczajnych rezerw;
- spodziewany przez spółkę poziom przychodów odbiegający od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych;
- spodziewany przez spółkę poziom wyniku finansowego netto odbiegający od średniego w minionych, analogicznych okresach sprawozdawczych;
- spodziewany przez spółkę poziom wyniku finansowego netto w danym okresie sprawozdawczym – odbiegający od oczekiwań rynku;
- nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów produkcji;
- nadzwyczajne zmiany w poziomie kosztów ogólnego zarządu.

C. Spółka powinna określić czynniki mogące mieć wpływ na konieczność publikacji raportu bieżącego i uwzględniające:

- oczekiwania rynku – wynikające z publikacji prognoz, przedstawionych opinii, danych historycznych, konsensusu rynkowego etc.;
- bazę porównawczą – tj. do jakich wielkości powinny się odnosić poszczególne kategorie danych finansowych przy analizie ich potencjału cenotwórczego (np. zysk, poziom rezerw, przychodów, kosztów);
- okres porównawczy – tj. do danych z jakiego okresu należałoby odnosić poszczególne kategorie bieżących danych finansowych;
- skalę zmiany – tj., przy jakim odchyleniu poszczególnych kategorii bieżących danych finansowych względem zdefiniowanej bazy porównawczej zasadne będzie publikowanie raportu bieżącego.

Elementem wspierającym ocenę momentu pojawienia się konieczności przekazania konkretnych danych finansowych w formie raportu bieżącego powinna stać się naczelną zasadą wynikająca z niniejszego OSR 1:

Przy prawidłowo prowadzonej polityce informacyjnej spółki publikacja raportu okresowego nie powinna mieć istotnego wpływu na kurs akcji.

3. POŻĄDANE DZIAŁANIA SPÓŁEK GIEŁDOWYCH

3.1. WYKORZYSTANIE OGÓLNEGO STANDARDU RAPORTOWANIA 1

Spółki notowane powinny przygotować i wdrożyć procedury określające zasady raportowania wybranych danych finansowych, które mają charakter cenotwórczy.

Procedury określające zasady raportowania wybranych danych finansowych w trybie raportu bieżącego powinny określać zasady zbierania, oceny, selekcji oraz raportowania wybranych danych finansowych, które mogą mieć charakter cenotwórczy.

Przygotowanie ISR powinno zostać poprzedzone głęboką analizą dotychczasowej praktyki spółki oraz innych podmiotów z tej samej branży, a zbiór procedur przygotowanych w oparciu o powyższe zasady powinien być przedmiotem weryfikacji przez zewnętrzny podmiot dysponujący odpowiednią wiedzą w zakresie identyfikacji informacji cenotwórczych oraz wpływu zdarzeń gospodarczych na kształtowanie się danych finansowych.

Przygotowując ww. procedury spółki powinny oprócz generalne zasady tych procedur o OSR 1, który stanowi zbiór założeń wynikających z dotychczasowej praktyki rynkowej, a także oczekiwań wyrażanych w tym zakresie przez emitentów i inwestorów, zarówno indywidualnych, jak i instytucjonalnych.

OSR 1 stanowią jedynie kierunkowe wskazania dla wewnętrznych procedur, które będą dostosowywane przez poszczególne spółki do skali działania i specyfiki konkretnej spółki: jej kapitalizacji, branży, praktyki, doświadczeń w zakresie wykonywania obowiązków informacyjnych oraz oczekiwań inwestorów.

Efektom uwzględnienia zaleceń OSR 1 powinny stać się Indywidualne Standardy Raportowania (ISR), stanowiące wewnętrzne standardy raportowania przyjmowane odrębnie przez każdą spółkę z uwzględnieniem niniejszego OSR 1.

3.2. DOSTOSOWANIE PROCEDUR WEWNĘTRZNYCH DO INDYWIDUALNEJ SPECYFIKI EMITENTA

Indywidualne Standardy Raportowania (ISR) przyjęte przez spółkę stanowią mając zbiór procedur obowiązujących w spółce, które zapewniać powinny prawidłowy proces zbierania, analizy, selekcji i raportowania wybranych danych finansowych, które w określonych sytuacjach przekształcić się mogą w informacje cenotwórczą.

Przygotowanie ISR powinno zostać poprzedzone głęboką analizą dotychczasowej praktyki spółki oraz innych podmiotów z tej samej branży w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych, w tym w szczególności w zakresie informacji cenotwórczych oraz wpływu historycznych zdarzeń gospodarczych na wyniki finansowe spółki przekazywane w raportach okresowych.

Zbiór procedur przygotowanych w oparciu o powyższe zasady powinien być przedmiotem weryfikacji przez zewnętrzny podmiot dysponujący odpowiednią wiedzą w zakresie identyfikacji informacji cenotwórczych oraz wpływu zdarzeń gospodarczych na kształtowanie się danych finansowych. Przedmiotowa weryfikacja powinna zostać dokonana przez wybrany przez spółkę podmiot lub podmioty odpowiadające swoimi kompetencjami specyfice działalności spółki.

Zgodnie z OSR 1 podmiotem lub podmiotami takimi powinny być:

- Kancelaria prawna posiadająca doświadczenie w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych (w tym także w zakresie informacji cenotwórczych) przez spółki z tej samej branży lub porównywalnej wielkości, dysponująca odpowiednimi zasobami dla przeanalizowania specyfiki danej spółki i oceny prawidłowości przygotowanych w ramach ISR procedur;
- Podmiot badający sprawozdania finansowe spółki, mający odpowiednie doświadczenie w analizowaniu zdarzeń gospodarczych i ich wpływu zarówno na wyniki finansowe spółki, jak i notowania papierów wartościowych wyemitowanych przez spółkę;
- Agencja relacji inwestorskich posiadająca doświadczenie w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych (w tym także w zakresie informacji cenotwórczych) przez spółki z tej samej branży lub porównywalnej wielkości,

dysponująca odpowiednimi zasobami dla przeanalizowania specyfiki danej spółki i oceny prawidłowości przygotowanych w ramach ISR procedur.

3.3. PROCEDURA CERTYFIKACYJNA

Dla zapewnienia właściwego i porównywalnego poziomu standardów raportowania w oparciu o przygotowane przez poszczególne spółki ISR na podstawie OSR 1, wskazane będzie uzyskanie Certyfikatu potwierdzającego prawidłowość i skuteczność przygotowania oraz wdrożenia przedmiotowych ISR.

Przygotowanie do Certyfikacji będzie dokonywane przez podmioty posiadające niezbędne do tego zasoby ludzkie oraz kompetencje pozwalające na ocenę ISR przygotowanych przez poszczególne spółki.

Procedura Certyfikacji przeprowadzona zostanie przez specjalnie do tego powołany Komitet Certyfikacyjny. W skład Komitetu Certyfikacyjnego wchodzić będą osoby, które współuczestniczyły w tworzeniu przedmiotowych rekomendacji oraz dysponują odpowiednim poziomem wiedzy i doświadczenia w zakresie obowiązków informacyjnych.

Certyfikacja będzie udzielana zainteresowanym spółkom wdrażającym ISR w oparciu o przyjętą przez Komitet Certyfikacyjny procedurę weryfikującą i potwierdzającą jakość przygotowanych i przyjętych wewnętrznych ISR.